

Act

Chapter 21

Javanese Interlinear

Reference: Javanese Bible (SABDA)

- 1 Ὡς δὲ ἐγένετο ἀναχθῆναι ἡμᾶς, ἀποσπασθέντας ἀπ' αὐτῶν, εὐθυδρομήσαντες ἤλθομεν εἰς τὴν Κῶ, τῇ δὲ πριγυμπάκιπουν-σέδαγια, σάμπουν-λάγια-λέμπενγκ ράουχ δατένγκ πουνικά Κοσ, ἰνγκ ὑγι ἐξῆς εἰς τὴν Ῥόδον, κάκεϊθεν εἰς Πάταρα. candhakipun dhateng punika Rodos, sarta-saking-mriku dhateng Patara.
- [G5613](#) [G1161](#) [G1096](#) [G0321](#) [G1473](#) [G0645](#) [G0575](#)
[G0846](#) [G2113](#) [G2064](#) [G1519](#) [G3588](#) [G2972](#) [G3588](#) [G1161](#)
[G1836](#) [G1519](#) [G3588](#) [G4499](#) [G2547](#) [G1519](#) [G3959](#)

Kacarita sawuse aku padha pepisahan kalawan rasa kang abot banget iku, aku banjur padha mancal terus ngener menyang ing pulo Kos. Esuke tekan ing pulo Rodos lan saka ing kono aku nuli padha menyang ing kutha Patara.

- 2 καὶ εὐρόντες πλοῖον διαπερῶν εἰς Φοινίκην, ἐπιβάντες, σάρτα σάμπουν-μάνγκγιχ πράου νιαβράνγκ δατένγκ Φένικία, σάμπουν-μύνγκγκαχ, ἀνήχθημεν. bidhal.
- [G2532](#) [G2147](#) [G4143](#) [G1276](#) [G1519](#) [G5403](#) [G1910](#)
[G0321](#)

Ana ing kono oleh prau, kang bakal menyang ing tanah Fenisia. Aku padha nunggang prau iku lan banjur mangkat.

- 3 ἀναφάναντες δὲ τὴν Κύπρον, καὶ καταλιπόντες αὐτὴν εὐώνυμον, σάμπουν-κάτινγκάλ ὑγι πουνικά Σίπρουσ, σάρτα νίλαρ πριγυμπάκιπουν κιουά, ἐπλέομεν εἰς Συρίαν, καὶ κατήλθομεν εἰς Τύρον. ἐκεῖσε γὰρ τὸ λάγια δατένγκ Σιρία, σάρτα μούδχουν δατένγκ Τίρουσ. ἰνγκ-μρικου αμάργι πουνικά πλοῖον ἦν ἀποφορτιζόμενον τὸν γόμον. prau punika ngedèli punika momotan.
- [G0398](#) [G1161](#) [G3588](#) [G2954](#) [G2532](#) [G2641](#) [G0846](#) [G2176](#)
[G4126](#) [G1519](#) [G4947](#) [G2532](#) [G2718](#) [G1519](#) [G5184](#) [G1566](#) [G1063](#) [G3588](#)
[G4143](#) [G1510](#) [G0670](#) [G3588](#) [G1117](#)

Sawuse mangkono ing sisih kiwa katon pulo Siprus, nanging mung padha dakliwati bae sarta banjur terus layar menyang ing tanah Siria. Wasana tekan ing kutha Tirus, jalaran momotaning prau dibongkar ana ing kono.

- 4 ἀνευρόντες δὲ τοὺς μαθητὰς, ἐπεμείναμεν αὐτοῦ ἡμέρας ἑπτὰ; σάμπουν-μάνγκγιχ ὑγι παρά μριδ, κούλα-σέδαγια-νγκίνεπ ἰνγκ-μρικου δίντεν πιτού; οἵτινες τῷ Παύλῳ ἔλεγον διὰ τοῦ Πνεύματος μὴ τιγάνγκ-πουνικά-σέδαγια δατένγκ Πάουλουσ ἔνγκάνδικα λυμάνταρ πουνικά Ρόχ σάμπουν ἐπιβαίνειν εἰς Ἱεροσόλυμα. mlebet dhateng Yérusalèm.
- [G0429](#) [G1161](#) [G3588](#) [G3101](#) [G1961](#) [G0847](#) [G2250](#) [G2033](#)
[G3748](#) [G3588](#) [G3972](#) [G3004](#) [G1223](#) [G3588](#) [G4151](#) [G3361](#)
[G1910](#) [G1519](#) [G2414](#)

Ana ing kono aku padha nemoni para siswa sarta nginep ana ing kono pitung dina. Marga saka padha kawisik dening Roh, para siswa mau padha nyaosi pamrayoga marang Rasul Paulus, supaya aja tindak menyang Yerusalem.

- 5 ὅτε δὲ ἐγένετο ἑξαρτίσσι καὶ ἡμᾶς τὰς ἡμέρας, ἐξελθόντες,
 nalika ugi dados ngrampungaken kula-sedaya punika dinten, késah,
[G3753](#) [G1161](#) [G1096](#) [G1822](#) [G1473](#) [G3588](#) [G2250](#) [G1831](#)
- ἐπορευόμεθα, προπεμπόντων ἡμᾶς πάντων σὺν γυναίξιν καὶ
 lumampah, ngeteraken kula-sedaya sedaya sesarengan-kaliyan tiyang-èstri sarta
[G4198](#) [G4311](#) [G1473](#) [G3956](#) [G4862](#) [G1135](#) [G2532](#)
- τέκνοις, ἕως ἔξω τῆς πόλεως, καὶ θέντες τὰ γόνατα ἐπὶ
 lare-lare, ngantos njawi punika kitha. sarta netepaken punika jengku wonten-ing
[G5043](#) [G2193](#) [G1854](#) [G3588](#) [G4172](#) [G2532](#) [G5087](#) [G3588](#) [G1119](#) [G1909](#)
- τὸν αἰγιαλὸν, προσευξάμενοι,
 punika pasisir, sampun-ndedonga,
[G3588](#) [G0123](#) [G4336](#)

Nanging bareng wis kliwat wektune, aku banjur padha mangkat mbanjurake lakuku. Para siswa saanak bojone padha nguntapake aku nganti tekan ing jaban kutha; ana ing gisik aku padha jengkeng ndedonga.

- 6 ἀπησασάμεθα ἀλλήλους, καὶ ἐνέβημεν εἰς τὸ πλοῖον;
 kula-sedaya-pamit setunggal-lan-sijiné. sarta mlebet dhateng punika prau;
[G0782](#) [G0240](#) [G2532](#) [G0305](#) [G1519](#) [G3588](#) [G4143](#)
- ἐκεῖνοι δὲ ὑπέστρεψαν εἰς τὰ ἴδια.
 tiyang-punika-sedaya ugi wangsul dhateng punika griya-piyambak.
[G1565](#) [G1161](#) [G5290](#) [G1519](#) [G3588](#) [G2398](#)

Sawise pamitan aku padha munggah ing prau, dene wong-wong mau kabeh padha mulih menyang ing omahe dhewe-dhewe.

- 7 Ἡμεῖς δὲ, τὸν πλοῦν διανύσαντες ἀπὸ Τύρου, κατηντήσαμεν
 Kula-sedaya ugi, punika layar sampun-ngrampungaken saking Tirus, dumugi
[G1473](#) [G1161](#) [G3588](#) [G4144](#) [G1274](#) [G0575](#) [G5184](#) [G2658](#)
- εἰς Πτολεμαῖδα, καὶ ἀσπασάμενοι τοὺς ἀδελφούς, ἐμείναμεν ἡμέραν μίαν
 dhateng Ptolemais, sarta sampun-salam para sadhèrèk, nginep dinten satunggal
[G1519](#) [G4424](#) [G2532](#) [G0782](#) [G3588](#) [G0080](#) [G3306](#) [G2250](#) [G1520](#)
- παρ' αὐτοῖς.
 wonten-ing piyambakipun-sedaya.
[G3844](#) [G0846](#)

Saka ing kutha Tirus aku padha menyang ing kutha Ptolemais, nuli padha mentas. Aku banjur padha sesalaman karo para sadulur sarta lereb sadina ana ing panggonane.

- 8 τῇ δὲ ἐπαύριον, ἐξελθόντες, ἤλθομεν εἰς Καισάρειαν; καὶ εἰσελθόντες
 ing ugi énjing, késah, rawuh dhateng Kaisaréa; sarta mlebet
[G3588](#) [G1161](#) [G1887](#) [G1831](#) [G2064](#) [G1519](#) [G2542](#) [G2532](#) [G1525](#)
- εἰς τὸν οἶκον Φιλίππου τοῦ εὐαγγελιστοῦ, ὄντος ἐκ τῶν ἑπτὰ,
 dhateng punika griya Filipus punika pénginjil, dados saking para pitu,
[G1519](#) [G3588](#) [G3624](#) [G5376](#) [G3588](#) [G2099](#) [G1510](#) [G1537](#) [G3588](#) [G2033](#)
- ἐμείναμεν παρ' αὐτῶ.
 nginep wonten-ing piyambakipun.
[G3306](#) [G3844](#) [G0846](#)

Esuke aku padha mangkat saka ing kono lan banjur tekan ing kutha Kaisarea, njujug ing daleme Sang Filipus, juru-Injil, yaiku panunggalane kang pitu, kang kapilih ana ing Yerusalem. Aku padha nginep ana ing kono.

9 τούτω δὲ ἦσαν θυγατέρες τέσσαρες, παρθένοι, προφητεύουσαι.
 dhumateng-piyambakipun ugi wonten putra-èstri sekawan, prawan, nabi.
[G3778](#) [G1161](#) [G1510](#) [G2364](#) [G5064](#) [G3933](#) [G4395](#)

| Sang Filipus iku kagungan putra estri papat, isih prawan, kang padha ginanjar bisa medhar wangsit.

10 Ἐπιμερόντων δὲ ἡμέρας πλείους, κατῆλθεν τις ἀπὸ τῆς Ἰουδαίας.
 Nalika-nginèp ugi dinten langkung, mudhun satunggaling saking punika Yudea.
[G1961](#) [G1161](#) [G2250](#) [G4119](#) [G2718](#) [G5100](#) [G0575](#) [G3588](#) [G2449](#)

προφήτης, ὀνόματι Ἅγαβος;
 nabi, namanipun Agabus;
[G4396](#) [G3686](#) [G0013](#)

| Sawise lereb sawatara dina ana ing kono, ana sawijining nabi kang rawuh saka ing tanah Yudea, asmane Nabi Agabus.

11 καὶ ἔλθὼν πρὸς ἡμᾶς, καὶ ἄρας τὴν ζώνην τοῦ Παύλου,
 sarta rawuh dhateng kula-sedaya, sarta mendhet punika sabuk saking Paulus,
[G2532](#) [G2064](#) [G4314](#) [G1473](#) [G2532](#) [G0142](#) [G3588](#) [G2223](#) [G3588](#) [G3972](#)

δήσας ἑαυτοῦ τοὺς πόδας καὶ τὰς χεῖρας εἶπεν, Τάδε
 ngiket piyambakipun-piyambak punika suku sarta punika tangan ngandika, Punika
[G1210](#) [G1438](#) [G3588](#) [G4228](#) [G2532](#) [G3588](#) [G5495](#) [G3004](#) [G3592](#)

λέγει τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον, Τὸν ἄνδρα οὗ ἐστὶν ἡ ζώνη
 ngandika punika Roh punika Suci, Tiyang jaler ingkang punika punika sabuk
[G3004](#) [G3588](#) [G4151](#) [G3588](#) [G0040](#) [G3588](#) [G0435](#) [G3739](#) [G1510](#) [G3588](#) [G2223](#)

αὕτη, οὕτως δῆρουν ἐν Ἱερουσαλήμ οἱ Ἰουδαῖοι, καὶ
 punika, mekaten badhé-ngiket wonten-ing Yérusalèm tiyang Yahudi, sarta
[G3778](#) [G3779](#) [G1210](#) [G1722](#) [G2419](#) [G3588](#) [G2453](#) [G2532](#)

παραδώσουσιν εἰς χεῖρας ἐθνῶν.
 badhé-masrahaken dhateng tangan bangsa-bangsa.
[G3860](#) [G1519](#) [G5495](#) [G1484](#)

| Iku manggihi aku kabeh, banjur mundhut ageme peningset Rasul Paulus, diagem nangsuli sampeyane lan astane piyambak kalawan ngandika: "Pangandikane Sang Roh Suci: Kang kagungan paningset iki bakal kabesta mangkene iki dening wong-wong Yahudi ing Yerusalem sarta bakal kapasrahake marang tangane bangsa-bangsa liya."

12 ὡς δὲ ἠκούσαμεν ταῦτα, παρεκαλοῦμεν ἡμεῖς τε καὶ
 nalika ugi kula-sedaya-mireng punika, kula-sedaya-nyuwun kula-sedaya ugi sarta
[G5613](#) [G1161](#) [G0191](#) [G3778](#) [G3870](#) [G1473](#) [G5037](#) [G2532](#)

οἱ ἐντόπιοι, τοῦ μὴ ἀναβαίνειν αὐτὸν εἰς Ἱερουσαλήμ.
 tiyang mriku, supados sampun minggah piyambakipun dhateng Yérusalèm.
[G3588](#) [G1786](#) [G3588](#) [G3361](#) [G0305](#) [G0846](#) [G1519](#) [G2419](#)

| Krungu kang mangkono iku aku kabeh dalasan para siswa ing panggonan kono banjur padha matur marang Rasul Paulus, supaya aja tindak menyang ing Yerusalem.

- 13 τότε ἀπεκρίθη ὁ Παῦλος, Τί ποιεῖτε,
 lajeng mangsuli piyambakipun Paulus, Punapa panjenengan-sedaya-tindakaken,
[G5119](#) [G0611](#) [G3588](#) [G3972](#) [G5101](#) [G4160](#)
- κλαίοντες καὶ συνθρύπτοντές μου τὴν καρδίαν? ἐγὼ γὰρ οὐ μόνον
 nangis sarta nyuwek kula punika manah? kula amargi sanès namung
[G2799](#) [G2532](#) [G4919](#) [G1473](#) [G3588](#) [G2588](#) [G1473](#) [G1063](#) [G3756](#) [G3440](#)
- δεθῆναι, ἀλλὰ καὶ ἀποθανεῖν εἰς Ἱερουσαλήμ, ἐτοίμως ἔχω, ὑπὲρ
 kaiket, nanging ugi pejah dhateng Yérusalèm, siyap gadhah, kangge
[G1210](#) [G0235](#) [G2532](#) [G0599](#) [G1519](#) [G2419](#) [G2093](#) [G2192](#) [G5228](#)
- τοῦ ὀνόματος τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ.
 punika asma saking Gusti Yésus.
[G3588](#) [G3686](#) [G3588](#) [G2962](#) [G2424](#)

Nanging Rasul Paulus maringi wangsulan mangkene: “Yagene kowe padha nangis lan gawe trenyuhing atiku? Amarga aku wis cumandhang, ora ngemungake dibanda bae, malah sanadyan nganti dipateni pisan ana ing Yerusalem marga saka asmane Gusti Yesus.”

- 14 μὴ πειθομένον δὲ αὐτοῦ, ἡσυχάσαμεν, εἰπόντες, Τοῦ
 mboten dipun-yakinaken ugi piyambakipun, kula-sedaya-mendel, ngandika, Punika
[G3361](#) [G3982](#) [G1161](#) [G0846](#) [G2270](#) [G3004](#) [G3588](#)
- Κυρίου τὸ θέλημα γινέσθω.
 Gusti punika karsa kedadosana.
[G2962](#) [G3588](#) [G2307](#) [G1096](#)

Sarehne ora karsa ndhahar aturku kabeh, aku iya banjur mung sumarah sarta ngucap: “Karsane Pangeran muga kalampahana!”

- 15 Μετὰ δὲ τὰς ἡμέρας ταύτας, ἐπισκευασάμενοι ἀνεβαίνομεν
 Sasampunipun ugi punika dinten punika, sampun-nyamartakaken minggah
[G3326](#) [G1161](#) [G3588](#) [G2250](#) [G3778](#) [G0643](#) [G0305](#)
- εἰς Ἱεροσόλυμα.
 dhateng Yérusalèm.
[G1519](#) [G2414](#)

Bareng ana ing kutha Kaisarea wis sawatara dina, aku nuli padha tata-tata sarta banjur mangkat menyang Yerusalem.

- 16 συνῆλθον δὲ καὶ τῶν μαθητῶν ἀπὸ Καισαρείας σὺν
 ndèrèk ugi ugi saking murid saking Kaisaréa sesarengan-kaliyan
[G4905](#) [G1161](#) [G2532](#) [G3588](#) [G3101](#) [G0575](#) [G2542](#) [G4862](#)
- ἡμῖν, ἄγοντες παρ’ ὧ ξενισθῶμεν, Μνάσωνί τι,
 kula-sedaya, ngirid wonten-ing sinten kula-sedaya-nginep, Mnason satunggaling,
[G1473](#) [G0071](#) [G3844](#) [G3739](#) [G3579](#) [G3416](#) [G5100](#)
- Κυπρίῳ, ἀρχαίῳ μαθητῆ.
 tiyang-Siprus, lawas murid.
[G2953](#) [G0744](#) [G3101](#)

Para siswa ing Kaisarea iya ana sawatara kang padha melu, ngeterake aku kabeh menyang ing omahe sawijining siswa lawas kang aran Manason, wong saka ing Siprus, kang bakal dakpondhoki.

17 Γενομένων δὲ ἡμῶν εἰς, Ἱεροσόλυμα ἀσμένως ἀπεδέξαντο
 Dados ugi kula-sedaya dhateng, Yérusalèm kaliyan-bingah nampeni
[G1096](#) [G1161](#) [G1473](#) [G1519](#) [G2414](#) [G0780](#) [G0588](#)

ἡμᾶς οἱ ἀδελφοί.
 kula-sedaya para sadhèrèk.
[G1473](#) [G3588](#) [G0080](#)

Nalika aku padha teka ing Yerusalem, kabeh sadulur nampani aku kalawan bungahing ati.

18 τῆ δὲ ἐπιούσῃ, εἰσῆει ὁ Παῦλος σὺν ἡμῖν
 ing ugi énjing, mlebet piyambakipun Paulus sesarengan-kaliyan kula-sedaya
[G3588](#) [G1161](#) [G1966](#) [G1524](#) [G3588](#) [G3972](#) [G4862](#) [G1473](#)

πρὸς Ἰάκωβον, πάντες τε παρεγένοντο οἱ πρεσβύτεροι.
 dhateng Yakobus, sedaya ugi rawuh para pinisepuh.
[G4314](#) [G2385](#) [G3956](#) [G5037](#) [G3854](#) [G3588](#) [G4245](#)

Esuke Rasul Paulus tindak bebarengan karo aku menyang ing daleme Sang Pinisepuh Yakobus; kabeh para pinituwa wis padha ana ing kono.

19 καὶ ἀσπασάμενος αὐτοὺς ἐξηγεῖτο, καθ' ἐν ἕκαστον,
 sarta sampun-salam piyambakipun-sedaya nyariyosaken, satunggal satunggal saben,
[G2532](#) [G0782](#) [G0846](#) [G1834](#) [G2596](#) [G1520](#) [G1538](#)

ὧν ἐποίησεν ὁ Θεὸς ἐν τοῖς ἔθνεσιν,
 punapa sampun-dipun-tindakaken piyambakipun Gusti-Allah wonten-ing para bangsa-bangsa,
[G3739](#) [G4160](#) [G3588](#) [G2316](#) [G1722](#) [G3588](#) [G1484](#)

διὰ τῆς διακονίας αὐτοῦ.
 lumantar punika peladenan piyambakipun.
[G1223](#) [G3588](#) [G1248](#) [G0846](#)

Sawise sesalaman, Rasul Paulus banjur nyaritakake kalawan wijang apa kang wus katindakake dening Allah ana ing antarane bangsa-bangsa liya sarana pangabdine.

20 οἱ δὲ ἀκούσαντες, ἐδόξαζον τὸν Θεόν. εἶπόν
 tiyang-punika-sedaya ugi sampun-mireng, ngluhuraken punika Gusti-Allah. ngandika
[G3588](#) [G1161](#) [G0191](#) [G1392](#) [G3588](#) [G2316](#) [G3004](#)

τε αὐτῷ, Θεωρεῖς, ἀδελφέ, πόσαι μυριάδες εἰσὶν
 ugi dhumateng-piyambakipun, Panjenengan-mirsani, sadhèrèk, pinten puluhan-ewu wonten
[G5037](#) [G0846](#) [G2334](#) [G0080](#) [G4214](#) [G3461](#) [G1510](#)

ἐν τοῖς Ἰουδαίοις τῶν πεπιστευκότων, καὶ πάντες ζηλωταὶ
 wonten-ing para tiyang-Yahudi saking ingkang-sampun-pitados, sarta sedaya tiyang-mursid
[G1722](#) [G3588](#) [G2453](#) [G3588](#) [G4100](#) [G2532](#) [G3956](#) [G2207](#)

τοῦ νόμου ὑπάρχουσιν.
 dhateng Torèt punika.
[G3588](#) [G3551](#) [G5225](#)

Krungu kang mangkono iku, kabeh padha ngluhurake Gusti Allah. Banjur padha matur marang Rasul Paulus: "Sadherek, panjenengan nguningani, bilih tiyang Yahudi ewon ingkang sampun sami manjing pitados saha sami sregep nabereni ing angger-angger.

21 κατηχήθησαν δὲ περὶ σοῦ, ὅτι ἀποστασίαν διδάσκεις,
 sampun-dipun-wartosī ugi bab panjenengan, bilih pambrontak panjenengan-mulang,
[G2727](#) [G1161](#) [G4012](#) [G4771](#) [G3754](#) [G0646](#) [G1321](#)

ἀπὸ Μωϋσέως, τοὺς κατὰ τὰ ἔθνη πάντας Ἰουδαίους, λέγων
 saking Musa, para miturut punika bangsa-bangsa sedaya tiyang-Yahudi, ngandika
[G0575](#) [G3475](#) [G3588](#) [G2596](#) [G3588](#) [G1484](#) [G3956](#) [G2453](#) [G3004](#)

μὴ περιτέμνειν αὐτοὺς τὰ τέκνα, μηδὲ τοῖς ἔθουσιν
 sampun nyunat piyambakipun-sedaya punika putra, ugi-mboten ing-punika adat
[G3361](#) [G4059](#) [G0846](#) [G3588](#) [G5043](#) [G3366](#) [G3588](#) [G1485](#)

περιπατεῖν.
 mlampah.
[G4043](#)

Ananging tiyang-tiyang wau sami mireng pawartos bab panjenengan mulang dhateng sadaya tiyang Yahudi ingkang sami manggen ing satengahing bangsa-bangsa sanes, supados sami nilar angger-anggeripun Nabi Musa, sami panjenengan penging sampun ngantos netaki anak-anakipun tuwin manut tata-cara kita.

22 τί οὖν ἐστίν? πάντως ἀκούσονται ὅτι ἐλήλυθας.
 punapa lajeng punika? temtu badhé-mireng bilih panjenengan-sampun-rawuh.
[G5101](#) [G3767](#) [G1510](#) [G3843](#) [G0191](#) [G3754](#) [G2064](#)

Mila lajeng kadospundi sapunika? Tamtu sami badhe mireng bilih panjenengan sampun rawuh mriki.

23 τοῦτο οὖν ποιήσον ὃ σοι λέγομεν. εἰσὶν
 punika lajeng tindakna punapa dhumateng-panjenengan kula-sedaya-ngandika. wonten
[G3778](#) [G3767](#) [G4160](#) [G3739](#) [G4771](#) [G3004](#) [G1510](#)

ἡμῶν ἀνδρες τέσσαρες, εὐχὴν ἔχοντες ἐφ'
 dhumateng-kula-sedaya tiyang-jaler sekawan, nadar gadhah wonten-ing
[G1473](#) [G0435](#) [G5064](#) [G2171](#) [G2192](#) [G1909](#)

ἐαυτῶν.
 piyambakipun-sedaya.
[G1438](#)

Awit saking punika, sumangga kula aturi nindakaken ingkang kula aturaken punika: Ing antawis kita wonten tiyang sakawan ingkang sami gadhah nadar.

24 τούτους παραλαβὼν, ἀγνίσθητι σὺν αὐτοῖς,
 tiyang-punika-sedaya mendhet, nyucèkaken-diri sesarengan-kaliyan piyambakipun-sedaya,
[G3778](#) [G3880](#) [G0048](#) [G4862](#) [G0846](#)

καὶ δαπάνησον ἐπ' αὐτοῖς, ἵνα ξυρήσονται τὴν κεφαλὴν;
 sarta mbayar kangge piyambakipun-sedaya, supados badhé-nyukur punika sirah;
[G2532](#) [G1159](#) [G1909](#) [G0846](#) [G2443](#) [G3587](#) [G3588](#) [G2776](#)

καὶ γνῶσονται πάντες ὅτι ὢν κατήχηνται, περὶ σοῦ
 sarta badhé-mangertos sedaya bilih punapa sampun-dipun-wartosī, bab panjenengan
[G2532](#) [G1097](#) [G3956](#) [G3754](#) [G3739](#) [G2727](#) [G4012](#) [G4771](#)

οὐδὲν ἐστίν, ἀλλὰ στοιχεῖς καὶ αὐτὸς, φυλάσσω τὸν
 mboten-wonten punika, nangging panjenengan-mlampah ugi piyambak, njagi punika
[G3762](#) [G1510](#) [G0235](#) [G4748](#) [G2532](#) [G0846](#) [G5442](#) [G3588](#)

νόμον.
 Torèt.
[G3551](#)

Punika kula aturi ngajak sesarengan sesuci, sarta kula aturi nyanggi wragadipun, supados sami saged cukur rambut. Margi saking makaten, tiyang sami badhe saged sumerep, bilih sadaya pawartos bab panjenengan ingkang sami dipun pireng punika boten nyata babar pisan saha bilih panjenengan lestantun netepi angger-anggering Toret.

- 25 περὶ δὲ τῶν πεπιστευκότων ἔθνῶν, ἡμεῖς ἐπεστείλαμεν,
 bab ugi para ingkang-sampun-pitados bangsa-bangsa, kula-sedaya sampun-ngirim,
[G4012](#) [G1161](#) [G3588](#) [G4100](#) [G1484](#) [G1473](#) [G1989](#)
- κρίναντες φυλάσσεσθαι αὐτοὺς, τό τε εἰδωλόθυτον, καὶ
 sampun-mutusaken njagi piyambakipun-sedaya, punika ugi sèsaji-brahala, sarta
[G2919](#) [G5442](#) [G0846](#) [G3588](#) [G5037](#) [G1494](#) [G2532](#)
- αἷμα, καὶ πνικτὸν, καὶ πορνείαν.
 rah, sarta ingkang-dicekik, sarta laku-jina.
[G0129](#) [G2532](#) [G4156](#) [G2532](#) [G4202](#)

Wondene bangsa-bangsa sanes, ingkang sampun sami manjing pitados, punika sampun sami kula kintuni serat, ingkang isi putusan kita, inggih punika: bilih kedah sami nyirik tetedhan, sesajening brahala, rah, daginging kewan tetakan, punapa dene lampah jina.”

- 26 τότε ὁ Παῦλος, παραλαβὼν τοὺς ἄνδρας, τῇ ἐχομένη ἡμέρᾳ,
 lajeng piyambakipun Paulus, mendhet para tiyang-jaler, ing candhakistan dinten,
[G5119](#) [G3588](#) [G3972](#) [G3880](#) [G3588](#) [G0435](#) [G3588](#) [G2192](#) [G2250](#)
- σὺν αὐτοῖς ἀγνισθεῖς, εἰσῆει εἰς τὸ
 sesarengan-kalihan piyambakipun-sedaya sampun-nyucèkaken-diri, mlebet dhateng punika
[G4862](#) [G0846](#) [G0048](#) [G1524](#) [G1519](#) [G3588](#)
- ἱερόν, διαγγέλλων τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν ἡμερῶν τοῦ ἀγνισμοῦ, ἕως
 padaleman, martosaken punika ketugan punika dinten saking panyucènan, ngantos
[G2411](#) [G1229](#) [G3588](#) [G1604](#) [G3588](#) [G2250](#) [G3588](#) [G0049](#) [G2193](#)
- οὗ προσηνέχθη ὑπὲρ ἑνὸς ἐκάστου αὐτῶν ἢ προσφορά.
 nalika dipun-caosaken kangge satunggal saben piyambakipun-sedaya punika pisungsung.
[G3739](#) [G4374](#) [G5228](#) [G1520](#) [G1538](#) [G0846](#) [G3588](#) [G4376](#)

Ing dina candhake Rasul Paulus banjur ngajak wong-wong mau lan sawise sesuci bebarenga, nuli padha lumebu ing Padaleman Suci sarta pratela, yen pundhate dina pasucene iku besuk samasa kurbane sawiji-wijine wus kasaosake.

- 27 Ὡς δὲ ἔμελλον αἰ ἑπτὰ ἡμέραι συντελεῖσθαι, οἱ ἀπὸ τῆς Ἀσίας
 Nalika ugi badhé punika pitu dinten rampung, para saking punika Asia
[G5613](#) [G1161](#) [G3195](#) [G3588](#) [G2033](#) [G2250](#) [G4931](#) [G3588](#) [G0575](#) [G3588](#) [G0773](#)
- Ἰουδαῖοι, θεασάμενοι αὐτὸν ἐν τῷ ἱερῷ, συνέχεον
 tiyang-Yahudi, sampun-mirsani piyambakipun wonten-ing punika padaleman, ngobrak-abrik
[G2453](#) [G2300](#) [G0846](#) [G1722](#) [G3588](#) [G2411](#) [G4797](#)
- πάντα τὸν ὄχλον, καὶ ἐπέβαλον ἐπ’ αὐτὸν τὰς χεῖρας,
 sedaya punika tiyang-kathah, sarta nyepeng wonten-ing piyambakipun punika tangan,
[G3956](#) [G3588](#) [G3793](#) [G2532](#) [G1911](#) [G1909](#) [G0846](#) [G3588](#) [G5495](#)

Nalika ngarepake pundhate pitung dinane, wong-wong Yahudi kang teka saka ing tanah Asia padha weruh Rasul Paulus ana ing Padaleman Suci, banjur nggegerake rakyat lan nyekel panjenengane,

28	κράζοντες, mbengok, G2896	ἄνδρες, Para-tiyang-jaler, G0435	Ἰσραηλῖται, tiyang-Israèl, G2475	βοηθεῖτε! tulung! G0997	οὗτός ἐστιν ὁ punika punika G3778 G1510 G3588	ἄνθρωπος ὁ, tiyang G0444	πῶς, piyambakipun, G3588	κατὰ τοῦ lumawan punika G2596 G3588	λαοῦ, bangsa, G2992	καὶ τοῦ sarta punika G2532 G3588	νόμου, Torèt, G3551	καὶ τοῦ sarta punika G2532 G3588
	τόπου papan G5117	τούτου. punika. G3778	πάντας sedaya G3956	πανταχῆ wonten-pundi-pundi G3837	διδάσκων; mulang; G1321	ἔτι τε καὶ malih ugi ugi G2089 G5037 G2532	Ἕλληνας tiyang-Yunani G1672					
	εἰσήγαγεν sampun-nglebet G1521	εἰς dhateng G1519	τὸ ἱερόν, punika padaleman, G3588 G2411	καὶ κεκοίνωκεν sarta sampun-najisaken G2532 G2840	τὸν ἅγιον τόπον punika suci papan G3588 G0040 G5117	τοῦτον. punika. G3778						

karo nguwuh-uwuh: "He, wong-wong Israel, tulung! Iki wonge sing ana ing ngendi-endi mulang marang wong-wong supaya nglawan bangsa kita lan angger-anggering Toret sarta panggonan iki! Lan saikine dheweke ngajak wong-wong Yunani lumebu ing Padaleman Suci lan najisake panggonan suci iki!"

29	ἦσαν wonten G1510	γὰρ amargi G1063	προεωρακότες sampun-mirsani-rumiyin G4308	Τρόφιμον Trofimus G5161	τὸν punika G3588	Ἐφέσιον tiyang-Éfésus G2180	ἐν wonten-ing G1722
	τῇ punika G3588	πόλει kitha G4172	σὺν sesarengan-kaliyan G4862	αὐτῷ, piyambakipun, G0846	ὃν ingkang G3739	ἐνόμιζον piyambakipun-sedaya-ngira G3543	ὅτι bilih G3754
	εἰς dhateng G1519	τὸ ἱερόν punika padaleman G3588 G2411	εἰσήγαγεν sampun-nglebet G1521	ὁ piyambakipun G3588	Παῦλος. Paulus. G3972		

Amarga sadurunge padha sumurup Trofimus wong Efesus bebarengan karo Rasul Paulus ana ing kutha lan ngira, yen diajak Rasul Paulus lumebu ing Padaleman Suci.

30	ἐκινήθη obah G2795	τε ugi G5037	ἡ πόλις punika kitha G3588 G4172	ὅλη, sedaya, G3650	καὶ ἐγένετο sarta dados G2532 G1096	συνδρομῇ keroyokan G4890	τοῦ λαοῦ. saking bangsa. G3588 G2992	καὶ sarta G2532
	ἐπιλαβόμενοι nyereng G1949	τοῦ punika G3588	Παύλου, Paulus, G3972	εἶλκον nyeret G1670	αὐτὸν piyambakipun G0846	ἔξω njawi G1854	τοῦ ἱεροῦ, saking padaleman, G3588 G2411	καὶ sarta G2532
	εὐθέως enggal G2112	ἐκλείσθησαν dipun-tutup G2808	αἱ θύραι. punika lawang. G3588 G2374					

Wong sakutha kabeh padha geger, wong akeh padha teka kumrubut lan banjur nyekel Rasul Paulus, diseret metu saka ing Padaleman Suci sarta sanalika iku uga lawanging Padaleman Suci padha diinebake.

31	Ζητούντων Nalika-madosi G2212	τε ugi G5037	αὐτὸν piyambakipun G0846	ἀποκτεῖναι, mejahi, G0615	ἀνέβη mungguh G0305	φάσις pawartos G5334	τῷ dhateng G3588	χιλιάρχῳ komandhan G5506
	τῆς punika G3588	σπείρης, pasukan, G4686	ὅτι ὅλη bilih sedaya G3754 G3650	συνχύννεται kisruh G4797	Ἰερουσαλήμ; Yérusalèm; G2419			

Nalika wong-wong mau padha ngrancang arep nyedani panjenengane, panggedhening wadya-bala mireng kabar, yen wong sakutha Yerusalem padha geger.

- 32 ὁς ἐξαυτῆς, παραλαβὼν στρατιώτας καὶ ἑκατοντάρχας, κατέδραμεν
piyambakipun sanalika, mendhet prajurit sarta komandhan-atus, mudhun-mlayu
[G3739](#) [G1824](#) [G3880](#) [G4757](#) [G2532](#) [G1543](#) [G2701](#)
- ἐπ' αὐτούς. οἱ δὲ ἰδόντες τὸν χιλίαρχον καὶ
dhateng piyambakipun-sedayu. tiyang-punika-sedayu ugi mirsani punika komandhan sarta
[G1909](#) [G0846](#) [G3588](#) [G1161](#) [G3708](#) [G3588](#) [G5506](#) [G2532](#)
- τοὺς στρατιώτας, ἐπαύσαντο τύπτοντες τὸν Παῦλον.
para prajurit, kéndhel nggebug punika Paulus.
[G3588](#) [G4757](#) [G3973](#) [G5180](#) [G3588](#) [G3972](#)

Iku banjur ngajak wadya-balane dalasan opsir-opsire marani wong akeh mau. Bareng wong-wong padha nyumurupi rawuhe panggedhe sawadya-balane iku, banjur leren anggone nggebugi Rasul Paulus.

- 33 τότε ἐγγίσας, ὁ χιλίαρχος ἐπέλαβετο αὐτοῦ, καὶ ἐκέλευσεν
lajeng nyelaki, piyambakipun komandhan nyepeng piyambakipun, sarta dhawuh
[G5119](#) [G1448](#) [G3588](#) [G5506](#) [G1949](#) [G0846](#) [G2532](#) [G2753](#)
- δεθῆναι ἀλύσει δυοί, καὶ ἐπυνθάνετο τίς εἶη, καὶ τί ἐστίν
dipun-iket rantai kalih, sarta taken sinten piyambakipun, sarta punapa punika
[G1210](#) [G0254](#) [G1417](#) [G2532](#) [G4441](#) [G5101](#) [G1510](#) [G2532](#) [G5101](#) [G1510](#)
- πεποιηκώς.
sampun-dipun-tindakaken.
[G4160](#)

Panggedhe mau nyelaki Rasul Paulus, kang banjur dicepeng sarta dibesta nganggo rante rangkep loro tuwin ndangu, sapa panjenengane iku lan apa kang ditindakake.

- 34 ἄλλοι δὲ, ἄλλο τι, ἐπεφώνουν ἐν τῷ ὄχλῳ.
tiyang-sanès ugi, sanèsipun setunggal, mbengok wonten-ing punika tiyang-kathah.
[G0243](#) [G1161](#) [G0243](#) [G5100](#) [G2019](#) [G1722](#) [G3588](#) [G3793](#)
- μὴ δυναμένου δὲ αὐτοῦ γνῶναι τὸ ἀσφαλές διὰ τὸν
mboten saged ugi piyambakipun mangertos punika kasunyatan amargi punika
[G3361](#) [G1410](#) [G1161](#) [G0846](#) [G1097](#) [G3588](#) [G0804](#) [G1223](#) [G3588](#)
- θόρυβον, ἐκέλευσεν ἄγεσθαι αὐτὸν εἰς τὴν παρεμβολήν.
gègèr, dhawuh dipun-beto piyambakipun dhateng punika barak.
[G2351](#) [G2753](#) [G0071](#) [G0846](#) [G1519](#) [G3588](#) [G3925](#)

Nanging wong akeh iku ana kang nguwuh mangkene ana kang mangkono. Sarehne marga saka gegere wong, panggedhe mau ora bisa mangretos apa kang sabenero kalakon, mulane banjur dhawuh nggawa Rasul Paulus menyang ing beteng.

- 35 ὅτε δὲ ἐγένετο ἐπὶ τοὺς ἀναβαθμούς, συνέβη βαστάζεσθαι
nalika ugi dados wonten-ing punika undhak-undhakan, dados dipun-gendhong
[G3753](#) [G1161](#) [G1096](#) [G1909](#) [G3588](#) [G0304](#) [G4819](#) [G0941](#)
- αὐτὸν ὑπὸ τῶν στρατιωτῶν, διὰ τὴν βίαν τοῦ ὄχλου.
piyambakipun déning para prajurit, amargi punika santering saking tiyang-kathah.
[G0846](#) [G5259](#) [G3588](#) [G4757](#) [G1223](#) [G3588](#) [G0970](#) [G3588](#) [G3793](#)

Bareng tekan ing undhak-undhakan, Rasul Paulus kapeksa diusung dening para prajurit, marga saka akehe wong kang ngebyuk sek-sekan,

36 ἠκολούθει γὰρ τὸ πλῆθος τοῦ λαοῦ, κράζοντες, Αἶρε
 ndèrèk amargi punika kumpulán saking bangsa, mbengok, Singkirna
[G0190](#) [G1063](#) [G3588](#) [G4128](#) [G3588](#) [G2992](#) [G2896](#) [G0142](#)

αὐτόν.
 piyambakipun.
[G0846](#)

| gumrudug nututi karo nguwuh-uwuh: “Kasirnakna tiyang punika!”

37 Μέλλων τε εἰσάγεσθαι εἰς τὴν παρεμβολήν, ὃ Παῦλος
 Badhé ugi dipun-lebet dhateng punika barak, piyambakipun Paulus
[G3195](#) [G5037](#) [G1521](#) [G1519](#) [G3588](#) [G3925](#) [G3588](#) [G3972](#)

λέγει τῷ χιλιάρχῳ, Εἰ ἔξεστίν μοι, εἰπεῖν τι
 ngandika dhateng komandhan, Menawi kepareng dhumateng-kula, ngandika setunggal
[G3004](#) [G3588](#) [G5506](#) [G1487](#) [G1832](#) [G1473](#) [G3004](#) [G5100](#)

πρὸς σέ? ὃ δὲ ἔφη, Ἑλληνιστὶ γινώσκεις?
 dhateng panjenengan? piyambakipun ugi ngandika, Yunani panjenengan-mangertos?
[G4314](#) [G4771](#) [G3588](#) [G1161](#) [G5346](#) [G1676](#) [G1097](#)

| Nalika Rasul Paulus arep digawa lumebu menyang ing beteng, panjenengane matur marang panggedhening prajurit mau: “Punapa kepareng matur dhateng panjenengan?” Wangsulane: “Kowe kok bisa basa Yunani!”

38 οὐκ ἄρα σὺ εἶ ὁ Αἰγύπτιος, ὃ πρὸ
 sanès lajeng panjenengan punika piyambakipun tiyang-Mesir, piyambakipun saderengipun
[G3756](#) [G0686](#) [G4771](#) [G1510](#) [G3588](#) [G0124](#) [G3588](#) [G4253](#)

τούτων τῶν ἡμερῶν, ἀναστατώσας καὶ ἔξαγαγὼν εἰς τὴν ἔρημον
 punika punika dinten, sampun-ngobrak-abrik sarta ngirid dhateng punika sukuning
[G3778](#) [G3588](#) [G2250](#) [G0387](#) [G2532](#) [G1806](#) [G1519](#) [G3588](#) [G2048](#)

τοὺς τετρακισχιλίους ἄνδρας τῶν σικαρίων?
 para sekawan-èwu tiyang-jaler saking pembunuh?
[G3588](#) [G5070](#) [G0435](#) [G3588](#) [G4607](#)

| Dadi kowe iku dudu wong Mesir, kang durung suwe iki nuwuhake pambrontakan lan mlayokake brandhal patang ewu kang asikep gegaman, menyang ing ara-ara-samun?”

39 εἶπεν δὲ ὃ Παῦλος, Ἐγὼ ἄνθρωπος μὲν εἶμι Ἰουδαῖος
 ngandika ugi piyambakipun Paulus, Kula tiyang pancen punika Yahudi
[G3004](#) [G1161](#) [G3588](#) [G3972](#) [G1473](#) [G0444](#) [G3303](#) [G1510](#) [G2453](#)

Ταρσεὺς, τῆς Κιλικίας, οὐκ ἀσήμου πόλεως πολίτης. δέομαι δέ
 tiyang-Tarsus, saking Kilikia, sanès alit kitha warga. kula-nyuwun ugi
[G5018](#) [G3588](#) [G2791](#) [G3756](#) [G0767](#) [G4172](#) [G4177](#) [G1189](#) [G1161](#)

σου, ἐπίτρεψόν μοι λαῆσαι πρὸς τὸν λαόν.
 dhumateng-panjenengan, kaparengna dhumateng-kula wicantenan dhateng punika bangsa.
[G4771](#) [G2010](#) [G1473](#) [G2980](#) [G4314](#) [G3588](#) [G2992](#)

| Wangsulane Rasul Paulus: “Kula punika tiyang Yahudi, saking Tarsus, warga kitha ingkang misuwur ing tanah Kilikia. Kula nyuwun kalilana wicanten dhateng tiyang kathah punika.”

40	ἐπιτρέψαντος sampun-ngidini G2010	δὲ ugi G1161	αὐτοῦ, piyambakipun, G0846	ὁ piyambakipun G3588	Παῦλος, Paulus, G3972	ἐστὼς jumeneng G2476	ἐπὶ wonten-ing G1909	τῶν punika G3588	
	ἀναβαθμῶν undhak-undhakan G0304	κατέσεισεν ngawéni G2678	τῇ punika G3588	χειρὶ tangan G5495	τῷ dhateng G3588	λαῶ; bangsa; G2992	πολλῆς kathah G4183	δὲ ugi G1161	σιγῆς mendel G4602
	γενομένης, dados, G1096	προσεφώνησεν wicantenan G4377	τῇ ing-punika G3588	Ἑβραϊδὶ Ibrani G1446	διαλέκτῳ, basa, G1258	λέγων, ngandika, G3004			

Bareng Rasul Paulus wis dililani dening panggedhening prajurit mau, banjur jumeneng ing undhak-undhakan, tumuli kumlawe astane murih sirepe wong akeh mau. Bareng wis padha sirep, panjenengane banjur ngandika ing basa Ibrani mangkene: